Gn 26

de iniuriis sibi illatis a palestinis. Noli timere
quia ego tecum sum ad te protegendum contra
et benedicam tibi in temporalibus bonis et spiritualibus
multiplicando. Itaque edificavit ibi altare
ad reddendum gratias deo de sua consola
tione et promissione. Ad quem locum cum venissent
de gerare. Hic ostenditur de mansuetudine ysaac
de gerara qui preter iniurias sibi illatas non de
nuit supplicantibus sibi adire fedus. Phicol
abymelech et ochozat. Adhuc illa pars que
est translata exponit ochozat et sic nomen
est unius hominis. Hebrei dicunt quod est nomen
commune et significat congregationem et inde
ita cum dicit hic abymelech et congregatio eius
amicorum quia adducebat secum aliquos de ami
cis suis. Quid venistis ad me etc. Licet ysaac
non intenderet fedus rumpere tamen noluit i
niurias sibi factas eis condonare. Qui responderunt
vidimus tecum esse dominum. propter hoc quia tam
cito multiplicavit in bonis. Ideoque fe
deris ut non facias nobis quicquam mali. nec
per rapinam inferendo nec per adversarios eos ad
invadendo. Sicut et nos nichil tuorum attin
gimus etc. Inferius videtur ad hoc quod dixe
rat ysaac: quid venistis ad me quem odistis
quem odistis et expulistis. Quasi dicant hic
expulimus te de civitate tamen nichil abstu
limus a te nec aliud nocumentum intulimus
Fecit ergo eis convivium. quasi ad recipiendo
eos. Surgentes mane iuraverunt sibi
mutua iuramenta propter perpetuam amicitiam
Ecce autem venerunt servi die eodem ysaac
Propter autem eis aut iuramentum fodiendum
puteum quem annunciaverunt ei post iuramentum
factum de aqua inventa et nomine urbis im
positum est bersabee. Quia erat ei impositum
nomen quod erat novum fuit de novo confirmatum
Ad cuius intellectum considerandum quod hec verba
sunt eadem et quod puteus sabee autem significat
vii et iuramentum vel saciatas et eo ipso
sunt pertinentibus locus ille locus ille ubi erat
puteus vocatus est bersabee. Quia ibi vii agnas
quas ibi statuit abraham ut habetur supra xxi
Alii dicunt iuramentum quod fuit ibi factum
inter et abymelech. Alii dicunt quod ysaac vo
cavit illum puteum habundantiam ut hic habetur
quod sonat idem quod saciatas et sic convenit
hoc dictum quod non invenit isteum puteum hic
de novo factus et quia fuit tempore abrahe
dicendo quod primus quo fuit habetur in hoc capitulo

palestini obstruxerant puteos quos fo
derat abraham implentes eos terra et ysaac
iterum fodit eos et iste fuit unus ex eis.
Esau vero etc. Hic ostenditur parva ysaac respectu
iure familie in hoc quod esau absque consilio
patris et matris accepit duas uxores
de gente ethezorum que offendit animos ysaac et rebecce

Senuit autem ysaac etc.
Hic fuit describitur ordinacio sive poste
ritatis ponendo unum alteri et quod hoc
fiebat per benedictionem primo describitur secundo sor
benedictionis subiungitur ibi Itaque ut supra
Dispositio autem ista per tria declaratur primo
primo per patris oppressionem secundo per matris re
velationem ibi quod cum audisset rebecca tercio
per filii preparationem ibi abiit et attulit
Circa primum dicitur Senuit autem ysaac
appropinquabat enim terminus vite sue et ideo vo
cavit esau ordinando de posteritate sua
Sume arma tua etc. Quia filius recipiens
benedictionem debebat primo patri profe
re obsequium et primo in mensa et patri licet
Quod cum audisset rebecca Hic conse
quenter disponitur describitur ad benedictionem
per revelationem matris ipsi iacob. Ubi primo
ut benedictio illa transferretur quia sciebat quod
ei debebatur ut supra dictum est xxv capitulo. Pergens
ad gregem quia erat pastor ut inde
portaret. Hic timens dicere iacob esau Nostis
quod frater meus esau homo pilosus est et
per totum corpus ad modum pellis hispidus
ut supra dictum est xxv capitulo et ideo propter hoc time
bat deprehendi a patre et sic maledictionem in
me sit ista maledictio fili mi. Quia audi
ebat hoc confidebat enim quia deus aliter
disponeret ut supra. Vade affer mihi etc.
Abiit et attulit Hic consequenter describitur dispo
sicio ad benedictionem per preparationem filii
que quidem preparatio fuit in cibi offeren
da. Coxitque cibos sicut velle noverat illum patrem etc. Et vesti
bus filii compositis cum dicitur et vestibus esau
valde bonis etc. Quia erant sibi deputate
et secundum nostros ad legem datam tempore
moysi primogeniti erant sacerdotes et ideo
habebant speciales preciosas vestes in
quibus induti in magnis solempnitatibus
offerebant oblationem deo. Pelliculas
quoque edorum circumdedit manibus. Erat enim ipse
hyrcotectas ut apparet filii figuram habere
Ego sum esau primogenitus

Årlige Renttan vttaf Maſko
og Wenno Herreder vdi Norjutlanndt Sampt
Jorda Regiſter pro Anno &c
1578

filii iudae scandalosis ut habetur Gen. 38. Sed istud
non est verisimile quia infra eodem capitulo dicitur
quod cum alii fratres vellent ioseph occidere solus ruben
nitebatur eum liberare de manibus eorum et reddere
patri suo. Et illi non dicit quod accusaverit eum de crimine
tam bestiali. Sed hoc est turpe dictu de praedictis
maxime cum hebraica littera non habeat crimine pessimo
sed sic habet et detulit patri rixam eorum pessimam
et istud concordat cum eo quod dictum est supra quod
filii liae despiciebant ancillarum filios et ex hoc
erat odium et contentio inter eos et istud translatio
nostra vocat crimen pessimum quia sicut fraterna
caritas quod optimum est, ita contrario odium fratrum
crimen pessimum nominatur. ¶ Israel autem diligebat.
¶ Hic ponitur secunda occasio venditionis ioseph scilicet quia
plus ceteris fratribus a patre amabatur, cuius causa
subditur cum dicitur eo quod in senectute genuisset eum.
Filius enim generatus in senectute debilior
est et ideo tunc plus generaliter puer magis diligitur
tamquam imperfectus et ioseph contrarius erat fra-
tribus suis gratiosior moribus et corpore
et ideo hoc videbatur ex speciali dono dei procedere
propter quod erat patri magis amabilis. Fecitque
ei tunicam polimitam. In hebraeo habetur
tunicam [illegible] ille enim pannus [illegible] dicitur
erat tincta erat pluribus coloribus decora-
tus et ideo dicitur illa tunica polimita a polis quod
est pluritas et mitos quod est gutta. ¶ Videntes
¶ Hic ponitur tertia occasio venditionis ioseph
scilicet visio eius in somniis per quae praefigurabat
quod ioseph deberet in posterum suis fratribus dominari
et tam [illegible] videtur ad hoc pertinentem
ut est illi indicium futurae utilitatis et patet
littera usque ibi non est opus et vere tua etc. Ex hoc
autem dicunt aliqui quod venditio ioseph fuit
facta matre sua adhuc vivente cuius mors
descripta est infra 35 capitulo quia sicut scriptum est
est factum prius aliquando describitur posterius
et probatur. [illegible] autem dicti sui dicunt et vere
et quia ioseph venditus fuit xiii an-
nos ante mortem ysaac quia ysaac vixit
[illegible] 180 annis ut infra dicitur est capitulo 35
sed ysaac 60 erat annorum quando nati fuerunt
[illegible] ut infra dicitur est capitulo 25 quibus subtractis
de annis ysaac remanent 120 anni de vita
ysaac post nativitatem iacob sed iacob erat
130 annorum quando descendit in egyptum ut habe-
tur infra 47 capitulo ex quo patet quod iacob
descendit in egyptum post mortem ysaac
[illegible] annis [illegible] venditio ioseph praecessit

descensum iacob in egyptum 23 annis quod patet
sic quia ioseph 16 erat annorum quando fuit venditus
ut habetur in principio huius capituli et 30 erat an-
norum quando factus fuit praepositus terrae egypti
ut habetur infra 41 capitulo a quibus si subtrahuntur
anni sexdecim qui praecessit eius venditionem
remanent 14 ad tempus quo factus est praepositus
et inde usque ad descensum iacob in egyptum
fuerunt [illegible] 9 anni vii fertilitatis et vii
famis ut habetur infra 45 capitulo et sic patet quod
venditio ioseph praecessit descensum iacob in
egyptum 23 annis sed mors ysaac prae-
cessit dictum descensum 10 annis tamen ex quo con-
cluditur quod ioseph fuit venditus ante mortem ysa-
ac 13 annis et ex hoc volunt isti concludere
quod venditio sit adhuc vivente matre sua quando
iacob veniebat de mesopotamia et antequam
venisset ad patrem suum ysaac. Sed videtur istud
contradicere textui quia infra capitulo isto dicitur quod
ioseph missus fuit de ebron a patre ad vi-
sitandos fratres ex quo patet quod ibi manebat
iacob quando ioseph fuit venditus et constat quod
ysaac ibidem manebat quando iacob venit
ad eum rediens de mesopotamia ut habetur
infra 35 capitulo ex quo patet quod ioseph fuit vendi-
tus postquam iacob venerat ad ysaac patrem suum
et aliquo tempore mansisset nobiscum cum
sed quia ioseph mortua fuit antequam iacob
veniret ad patrem ut habetur infra 35 capitulo ex quo
patet quod ioseph venditus est post mortem ma-
tris suae. Item hic dicitur quod ioseph vidit in somp-
nis solem et lunam et stellas sibi adorantes
eum quod per undecim stellas intelligebantur xi
fratres eius ex quo patet quod beniamin qui erat
undecimus frater suus iam erat natus et con-
stat quod mater ioseph mortua erat in partu
beniamin ut habetur infra 35 capitulo et sic patet quod
venditio ioseph erat post mortem matris suae
nec valet id dictum contrarium quod venditio sit ante
mortem ysaac xiii annis quia ex hoc non sequitur
dictum quod rachel adhuc non vixerit quia ex scrip-
tura non habetur quot annis iacob stetit cum
patre postquam venit ad eum nec ex alio loco
scripturae potest concludi dictum eorum. Aliter
exponitur quod positum est numquid ego et mater
tua etc. Iacob enim videns invidiam et odium
filiorum suorum contra ioseph propter somnia, placere
volens eos pacifice dixit numquid ego et
mater tua etc. scilicet quasi diceret mater tua iam mortua
est et quomodo non possum te adorare et ideo videtur

[illegible]